

NIEUWSBRIEF DECEMBER 2014

Tien dagen met een volle agenda

Tussen 30 november en 9 december waren Frans van Meerwijk, de voorzitter van Sathiko Sath, en Hilde Noë, de secretaris, op werkbezoek in Kathmandu. De kinderen staan dan uiteraard centraal, maar Sathiko Sath Nederland kan niets zonder de medewerking van tal van mensen en organisaties in Nepal. In de directe omgeving van onze kinderen zijn dat de zorgouders Ratna en Reba, de nog jonge, bevlogen begeleider Soviet, de directie van de Little Angels' School (LAS), mrs. Anju, de coördinator van onze kinderen op de LAS, en ook de counselor. Daarnaast zijn er nog onze adviseur Basu Dev Neupane, Himal, de trainer van het Nepalese bestuur, de Nepal Youth Foundation (NYF; daaronder vallen beroepsvoorlichting en beroepskeuzetests en ook de counseling) met hun kritische, inspirerende en zeer ervaren directeur Raju. We mogen ook Suman en Ajay niet vergeten: twee jonge ondernemers die ons op het spoor brengen van weer andere contacten en ons wijzen op nieuwe mogelijkheden. Tot slot zijn daar ook nog de accountant en zijn assistent, de Rotary Club Jawalakhel en de Rotaract Club Jawalakhel. Zoveel inzet en sympathie, het voelt als een ongekende rijkdom. Maar het is ook hard werken om al die contacten goed te houden en ervoor te zorgen dat we met zijn allen op één lijn zitten, niet in de laatste plaats met het Nepalese bestuur. Dat er dan wel eens iets schuurt of een andere kant op dreigt te gaan dan wijzelf willen, hoort erbij en maakt ons wijzer en nog meer vastbesloten om ervoor te zorgen dat de Sathiko Sath-kinderen een goede toekomst tegemoet gaan. Daarom doen we in deze nieuwsbrief verslag van onze ervaringen bij dit werkbezoek: een greep uit tien dagen met een volle agenda.

De kinderen ...

op de Little Angels' School

Ons eerste bezoek geldt mrs. Anju, de coördinator van alle Sathiko Sath-kinderen. Haar grote betrokkenheid maakt ieder gesprek met haar tot iets bijzonders. Ze kent van ieder kind het wel en wee. Ze wijst erop dat onze kinderen het doorgaans goed tot zeer goed doen op school, niet alleen wat hun leerprestaties betreft, maar ook in gedrag en algehele ontwikkeling. Alleen doen de thuiswonende kinderen het duidelijk minder dan de kinderen die in onze huizen wonen. Het was ons al eerder opgevallen. Maar nu valt er zelfs een neergaande lijn te bespeuren. Wij weten onder wat voor moeilijke omstandigheden deze kinderen hun huiswerk maken en studeren: met velen in een te kleine, rumoerige ruimte, met ouders die het beste willen voor hun kind maar niet weten hoe te motiveren of te ondersteunen, een vader die vaak op trekking is en een moeder die de autoriteit mist om haar kind te leiden. We hebben het meer dan eens met eigen ogen gezien. Anju is het met ons eens dat het veel beter zou zijn wanneer alle kinderen in de SkS-huizen zouden wonen, met een vast dagritme en met studiebegeleiding.

... en in de SkS-huizen

Het is een onderwerp dat in de dagen hierna steeds weer naar boven komt drijven: bij Umesh (tot dit jaar de principal van de LAS en zelf ooit een bergkind dat naar Kathmandu kwam), bij Mukunda (de huidige principal en onderwijsdirecteur van de LAS), bij de counselor, bij de NYF. Ons uitgangspunt was altijd dat

een kind het allerbeste bij zijn ouders kan wonen. Wanneer de ouders niet (meer) in de bergen wonen maar in Kathmandu – omdat daar meer werk is – verblijven hun kinderen dus bij hen. Maar kijken we niet te veel met westerse ogen? Nepalezen besteden hun kinderen heel gemakkelijk uit. Denk aan de zoon die naar een boeddhistisch klooster wordt gebracht. Krijgt een SkS-kind dat bij zijn ouders blijft wonen de betere toekomst die wij voor ogen hebben? Of wegen de nadelen misschien toch zwaarder dan de voordelen?

De discrepantie tussen de thuiswonende kinderen en de kinderen in onze huizen werd steeds groter; als je zoiets signaleert, moet je je beleid onder de loep nemen. Umesh, Mukunda en Anju delen onze indruk dat het voor alle kinderen toch beter zou zijn om in het SkS-huis te wonen. Raju, de directeur van de NYF, heeft aanvankelijk zijn twijfels, maar stelt zijn mening in de loop van de week bij. In onze huizen wonen geen weeskinderen (daar werkt hij vaak mee), maar kinderen die in de iets langere vakanties altijd naar hun ouders in de bergen gaan; ze staan er echt niet alleen voor. En hebben wij, Sathiko Sath Nederland, niet onze 'verplichtingen' naar onze sponsors en donateurs toe? Zij verwachten dat wij goede condities scheppen waarin onze kinderen kunnen gedijen op elk gebied.

We bespreken het onderwerp met de voorzitter van het Nepalese bestuur, Chandra Tamang, en met de secretaris, Supa Tamang, tijdens de voorbereiding van een plenaire bestuursvergadering. Beiden zijn ervan overtuigd dat het veel beter zou zijn wanneer alle nu thuiswonende Sathiko Sath-kinderen in onze huizen zouden wonen. Wij menen dat er uitzonderingen zijn: de twee zeer goed presterende kinderen en de gehandicapte jongen Sabin. Hoe zullen de betrokken ouders op dit voorstel reageren? We besluiten om de ouders met thuiswonende kinderen bij elkaar te roepen vlak na de geplande bestuursvergadering. Het is geen vrijblijvende uitnodiging, maar een verplichting. De ouders zullen dan geïnformeerd worden over het door het bestuur genomen besluit. En dat luidt unaniem: alle kinderen in de SkS-huizen. De uitgenodigde ouders blijken hier ronduit blij mee.

Sabin

Met de ouders van de gehandicapte jongen maken we de afspraak om samen met mrs. Anju te overleggen wat nu echt het beste voor hem is. Zijn achterstand heeft namelijk niet te maken met gebrek aan motivatie of discipline, of met geringere intellectuele capaciteiten, maar met de toestand van zijn spieren. Hij is spastisch en kan daardoor bijvoorbeeld niet snel genoeg schrijven. Elke dag moet hij oefeningen doen zodat zijn spieren niet verstrakken.

Uit het overleg komt een ander beeld van Sabin naar voren dan wij van hem hadden. Want ondanks zijn handicap kan hij wel degelijk 'rennen' en kan hij dingen zelfstandig regelen. Hij blijkt echter thuis te veel beschermd te worden; dat realiseren zijn ouders zich nu ook. Daardoor raakt hij geïsoleerd, wat nog wordt versterkt doordat hij enig kind is. Gezamenlijk besluiten we dat Sabins ouders hem de komende weken zullen trainen om zelfstandiger en onafhankelijker te worden. In de week voor aanvang van het nieuwe kwartaal zal Sabin – onder begeleiding – op proef in ons huis wonen. Gaat dit goed, dan zal hij gewoon tussen de andere kinderen leven, spelen en studeren en vooral uit zijn isolement worden gehaald. In deze veilige omgeving kan hij ook leren een zo zelfstandig mogelijk leven op te bouwen.

Wanneer we de ouders een dag later weer spreken, zijn ze nog steeds enthousiast over dit plan. Als het lukt, betekent dat voor iedereen winst: voor Sabin, voor zijn ouders en voor de andere kinderen in onze huizen.

Binita

Binita is een heel verlegen, introvert meisje. In de jaren dat ze op de LAS zit en in het SkS-huis woont, is ze eigenlijk nooit 'los' gekomen, ook niet met ondersteuning van de counselor.

Voor de zomer gebeurde er iets vervelends. De zorgvader Ratna gaf haar de opdracht om het stof van een

grote ficusplant te wassen. In feite een 'gewone' huiselijke situatie. Wij hechten eraan dat de kinderen kleine klusjes doen zoals schoenen poetsen, hun uniformen helpen wassen en strijken, of meehelpen het huis schoon te houden. Het maakt hen zelfstandig in praktische zin. Binita bleef echter pertinent weigeren het haar opgedragen klusje te doen. Ratna verloor zijn geduld. Deze gebeurtenis werd vervolgens enorm opgeblazen. De vader van Binita vond het strenge optreden van Ratna een vorm van mishandeling: de kinderen waren niet in het huis om te werken, maar om te studeren.

Vanuit Nederland was de hele situatie heel moeilijk te beoordelen. De counselor en de NYF werden ingeschakeld. Binita wilde weg uit het huis en ging met haar vader op een kamer wonen in Thamel, de toeristenwijk van Kathmandu. Ze bleef wel naar de LAS gaan, maar haar resultaten kelderden. We waren nu een paar maanden verder; de zaak was nog steeds niet helder. Een pijnlijke situatie.

We voerden overleg op school en hadden gesprekken met de counselor. Zij wilde en kon ons geen details geven die de begeleiding van het meisje betroffen in verband met haar privacy. Maar zij verzekerde ons herhaaldelijk en in alle toonaarden dat de zorgvader op geen enkele manier over de schreef was gegaan. Anders zou ze een aanklacht hebben ingediend.

Na veel wikken en wegen kwamen we met alle begeleiders en met het bestuur tot de vaststelling dat het beter was voor Binita om terug te keren naar haar dorp. Het was een heel lastig besluit, maar hoe juist het uiteindelijk was, bleek toen we de vader spraken. Hij gaf onomwonden toe dat hij de hele zaak enorm had opgeblazen uit toegeeflijkheid jegens zijn dochter. Bovendien bleek dat hij niet samen met zijn dochter op die kamer in Thamel woonde, maar in zijn dorp. Binita woonde er met een oom die er zelden was. Zoals de directeur van de NYF het samenvatte: als meisje van 14 jaar, alleen en in die omgeving, was Binita zonder meer in gevaar.

Binita is ondertussen terug in haar dorp en zal daar naar school gaan, weliswaar op een veel lager niveau. Haar vader was zich daar zeer van bewust en was daar ook verdrietig over. We hebben in goede harmonie afscheid van hem genomen. Hij dankte Sathiko Sath voor de kansen die Binita had gekregen. En hij had enorme spijt van zijn eigen aandeel in deze rel. Ook wij vonden het pijnlijk. Het was echt niet leuk om die vader in tranen te zien. Maar we zullen moeten leren aanvaarden dat niet ieder kind een succesverhaal neerzet.

De kinderen van Kaji

Vorig jaar oktober kwam Kaji Sherpa om in een lawine. Hij was een klimgids van HT Wandelreizen. Zijn weduwe bleef vrijwel zonder inkomen achter. De verzekeringspremie was niet voldoende om haar vier kinderen een goede opleiding te bieden, zodat zij later de zorg voor hun moeder op zich zouden kunnen nemen. Gelukkig waren twee van de kinderen (meisjes) al onder de hoede van Sathiko Sath. Voor de twee oudere jongens lag het anders. De oudste, Nuri, had net klas 12 achter de rug en wilde naar een school voor hotelmanagement. De tweede zoon, Gyalbu, was net gestart in klas 12. We hebben toen besloten om beide jongens onder onze hoede te nemen. In overleg met de directie van de LAS werd de Whitehouse School for Management benaderd. Deze school heeft ook een +2-opleiding (d.i. klas 11 en 12 ofwel hoger middelbaar onderwijs) zodat beide jongens op dezelfde school konden studeren.

We zijn op bezoek geweest in deze school. Dat was in alle opzichten meer dan bemoedigend. Het is een helder en schoon gebouw. De schoolleiding is zeer betrokken en enthousiast. Beide jongens doen het uitstekend. Nuri werd vooral geprezen om zijn houding, precies wat nodig is bij iemand die het hotelwezen in gaat. Gyalbu behoort tot de besten van zijn klas en zal klas 12 halen met klinkende cijfers. Later op de dag waren we op bezoek bij de moeder, in haar piepkleine theehuisje. Ondertussen waren de kinderen uit school. Het was ontroerend om te zien hoe zij elk op hun eigen manier hun moeder koesteren en zelf verantwoordelijkheid nemen, ook voor elkaar. En toen we haar vertelden over de meer dan positieve geluiden vanuit de school, kon het geluk helemaal niet meer op. Ze straalde!

SLC en verder

In onze vorige nieuwsbrief hebben we verteld over het staatsexamen aan het eind van klas 10, het School Leaving Certificate of kortweg SLC. Twee Sathiko Sath-kinderen, Sujan en Tenji, stonden toen voor die uitdaging, waar veel vanaf hing. Ze haalden het examen dankzij de begeleiding van Ratna Kaji en van Soviet, en uiteraard ook dankzij hun eigen inzet. Sujan is doorgestroomd naar het hoger secundair onderwijs, richting Sciences, op de LAS. Hij moet hard werken maar is wel gemotiveerd. Tenji volgt bij de D.A.V. een beroepsopleiding tot computertehnicus en heeft het erg naar zijn zin. Het lijkt erop dat beide jongens de juiste keuze hebben gemaakt, mede dankzij de ondersteuning van de NYF.

Dit jaar staan drie andere kinderen voor dezelfde uitdaging. Ook zij zullen beroepsvoorlichting krijgen bij de NYF en daar ook getest worden. Wij hebben tijdens ons verblijf herhaaldelijk met de NYF overlegd. Hun mening en hun ondersteuning, gestoeld op brede ervaring, betekenen veel voor ons. We hebben goede en duidelijke afspraken met de medewerkers gemaakt over studievoorlichting en counseling. En we hebben

er bij het Nepalese bestuur en bij Ratna op aangedrongen om, wanneer ze met een (opvoedings)vraag zitten, zonder aarzeling een beroep te doen op de medewerkers van de NYF. We merken namelijk iedere keer dat een dergelijke instantie zó nieuw is voor het bestuur, dat ze bij wijze van spreken vergeten dat ze die kunnen inschakelen.

Maar er is meer aan de hand!

Het onderwijssysteem in Nepal wordt fors onder handen genomen. De vroegere principal van de LAS, Umesh, is daarbij betrokken. Hij is door de overheid aangesteld als niet-gekozen parlamentslid (dit kan in Nepal) om deze klus te helpen klaren vanwege zijn enorme kennis van het onderwijs, niet alleen in Nepal zelf maar ook daarbuiten, op internationaal vlak. Hij wordt echt gezien als dé autoriteit op onderwijsgebied.

Een van de zaken die zullen veranderen is de gang van zaken rond het SLC: over pakweg drie jaar zal dit examen zijn afgeschaft. Nu is er een systeem waarbij primair en lager secundair onderwijs één blok vormen, klas 1 tot en met 10. In de toekomst krijg je eerst primair onderwijs (klas 1 t/m 6) en vervolgens lager en hoger secundair onderwijs (klas 7 t/m 12). Pas aan het einde van klas 12 zal er een groot examen zijn. Het hoger secundair onderwijs, na klas 10, zal op verschillende niveaus worden gegeven. Het zal ook mogelijk zijn om, zoals dat ook nu het geval is, na het lager secundair onderwijs (nu klas 10) over te stappen naar het beroepsopleiding. Zowel de schoolleiding als de NYF benadrukte de enorme behoefte aan goed opgeleide vaklieden. Zij komen vaak beter aan de kost dan universitair opgeleiden. Dit nieuwe onderwijsplan leert ons twee dingen.

- Als Sathiko Sath garandeerden we tot op heden de bekostiging van het onderwijs tot en met klas 10. Gezien alle veranderingen en het wegvallen van het SLC is het zinvol én noodzakelijk om vanaf het komende schooljaar (dat start begin april) het schoolgeld te betalen tot en met klas 12 of tot en met een beroepsopleiding. Anders hebben onze kinderen 'niets' in handen.
- Daarnaast sterkt dit ons nogmaals in onze mening dat we alleen de zeer getalenteerde kinderen moeten laten doorstromen naar de universiteit. We zijn nu al aan het onderzoeken of we voor deze kinderen een andere vorm van financiering kunnen vinden (bijvoorbeeld een studiebeurs).

Het Nepalese bestuur

Zoals de meeste lezers wellicht weten, bestaat het Nepalese bestuur uit ouders van onze kinderen. Zij worden gekozen door de andere ouders op de jaarlijkse, door de wet verordende, General Assembly. Dit jaar wilden enkele bestuursleden aftreden. Dat kon echter niet, omdat er geen nieuwe kandidaten waren. Dit was een van de zaken die we tijdens ons verblijf wilden onderzoeken: waarom stellen ouders zich niet kandidaat? Het antwoord: ze zijn bang. Bang dat ze niet genoeg kunnen en niet genoeg weten. Begrijpelijk, gezien hun achtergrond. Daarom hebben we ook Basu Dev en Himal ingehuurd, om de ouders die in het bestuur zitten op te leiden. Maar kennelijk zit de angst diep, ook mét het besef dat ze steun krijgen.

We hebben nu een plan bedacht. Er wordt een workshop georganiseerd voor alle ouders. Die is verplicht en zal drie dagen duren. Dag één vindt plaats op school. Leraren zullen laten zien hoe een schooldag verloopt aan de hand van bijvoorbeeld korte lessen, en er zal informatie worden gegeven over mogelijke opleidingen na het lager/hoger/voortgezet onderwijs. De tweede dag staat onder leiding van Basu Dev en Himal. Zij zullen de ouders laten proeven van het werk als bestuurslid. De ouders kunnen die dag ook ervaren hoe het is om in onze huizen te wonen. De derde dag wordt er een van ontspanning. Een van de beoogde activiteiten voor die dag is sightseeing, want veel ouders kennen Kathmandu niet eens.

Nog tijdens ons verblijf in Kathmandu werden al zaken op de rails gezet. Op school werd onmiddellijk de agenda getrokken en werd een vrijdag in februari vastgelegd. Himal en ook Ajay zaten meteen vol ideeën. Wij hopen met deze workshop de ouders meer te betrekken bij ons project en bij de ontwikkeling van hun kinderen, en ze ook te motiveren voor een bestuursfunctie.

Het toeval wil dat er in deze periode weer twee Nederlandse bestuursleden in Kathmandu zijn, Frans van Meerwijk en Bertie Schonk. Zij zullen het allemaal meemaken.

Een film!

Zoals al eerder aangekondigd heeft ons bestuurslid Taco Remmers een professionele filmploeg rond Jules Bohnen zo enthousiast gemaakt voor onze stichting dat zij een documentaire over Sathiko Sath wilden maken (opgedeeld in korte filmpjes). Taco en de filmploeg waren tegelijk met Frans en Hilde in Kathmandu en zij allen hebben elkaar uitgebreid gesproken de laatste avond dat de filmploeg in Nepal was. Zij hadden het geweldig gevonden om deze documentaire te maken. Ze hebben vier kinderen gevolgd, van vier verschillende etnische groepen. Daarvoor zijn ze in hun dorpen geweest en hebben ze kinderen gevolgd op de LAS en in onze huizen.

Deze documentaire is puur liefdewerk: de makers offeren hun vrije tijd op voor de montage en het schrijven van de tekst voor de voice-over. Vermoedelijk wordt er eind januari proefgedraaid. Natuurlijk horen jullie wanneer alles klaar is en waar de filmpjes te zien zullen zijn.

Het is onmogelijk ..

om alles wat we tijdens ons werkbezoek meemaakten uit de doeken te doen. We hopen dat het hiervoor geschetste een indruk geeft.

De allerlaatste ochtend, al op weg naar het vliegveld, hadden we bij de grote stoepa van Bodnath nog een ontmoeting met de eerste voorzitter van het Nepalese bestuur, Nuri Sherpa. Gewoon voor de gezelligheid. En omdat het nu eenmaal onmogelijk is om weg te gaan uit Kathmandu zonder ons gekoesterd te hebben in de bijzondere sfeer van Bodnath, op de een of andere manier toch het hart van Kathmandu.

Rest ons ...

de aangename plicht om iedereen die Sathiko Sath steunt, op welke manier dan ook, oprecht te bedanken. Maar, we blijven uw hulp nodig hebben, zeker nu we hebben besloten om de financiering van het onderwijs van onze kinderen te garanderen ofwel tot en met klas 12, ofwel tot en met beroepsonderwijs. We zijn dan ook dringend op zoek naar vooral nieuwe lijfrenteschenkers. Bij een dergelijke schenking committeert de donateur zich voor een vast bedrag per jaar gedurende een periode van vijf jaar. Dit wordt vastgelegd in een notariële akte, in ons geval gratis verzorgd door notaris mr. K. Wildeboer (info@notariaatvries.nl). Deze vorm van schenken is voor ons een zeer belangrijke en zekere bron van inkomsten. Maar ook voor u is het zonder meer interessant, aangezien het hele bedrag aftrekbaar is van de belastingen, ongeacht de hoogte van de inkomsten of van het bedrag. Deze vorm van steun geeft de stichting een stevig fundament. Zie ook www.sathikosath.nl, onder de knop 'Doneren'.

Wij gaan verder, om deze kansarme bergkinderen een toekomst te geven die loont.
Gaan jullie ook verder, samen met ons?
Want dat is Sathiko Sath: *vrienden samen voor vrienden*

**Een mooie, warme Kerst en de allerbeste wensen voor een vruchtbaar
en inspirerend 2015!**